VIIKONVAIHDE

PASSIPAIKALLA

Kynnä ojan pohjat!

Kynnä konekiväärillä ojan pohjat, käski alikersantti Lehto Määttää. Vaan suurten hallituspuolueiden johtajat sitä parhaillaan tekevät.

Antti Rinne kokosi yhteen sosialidemokraattien loistoaikojen teemat ja nousi niiden varassa SDP:n puheenjohtajaksi. Hän kynti vasemman puoleiseen ojaan nukahtaneet peruskannattajat.

Kokoomuksen tapana on vaatia vuotta ennen eduskuntavaaleja Suomen Nato-jäsenyyttä. Ainakin kolmien vaalien alla on kuultu tämä suuri uutinen. **Alexander Stubb** hyvitteli oikeanpuoleisesta ojasta kokoomuksen syrjityt peruskannattajat ja nousi puolueen puheenjohtajaksi.

Vaalien alla molemmat puoluejohtajat hyökkäävät keskelle tietä, jossa äänestäjien valtajoukko on. **Timo Soini** (ps.) korjaa säkkiinsä jalkoihin sortuneet.

Heinäsirkat hyppelevät

Sadussa ahkera muurahainen perii voiton. Iloisen heinäsirkan korjaa tuoni ensimmäisten syyshallojen myötä.

Kokoomuksen puolueväki kaatoi työmuurahaisensa **Jan Vapaavuoren**. Tämä voi miettiä, kannattiko taannoin torpata Vihdin ja Pieksämäen ostoskeskukset. Sipoon typerän pakkoliitoksen kaikki valtiolliset syylliset on nyt rangaistu.

SDP:n puoluekokous siivosi **Mikael Jungnerin** heinäsirkkalauman nurkistaan. Se porukka pystyy silti torpedoimaan kaikki puheenjohtaja Rinteen pyrkimykset. Logiikka rakentelee varapuheenjohtaja **Antti Lindtmanista** (sd.) vuodelle 2019 Suomen kaikkien aikojen nuorinta pääministeriä.

Pääministeri Stubbin ensimmäinen koetinkivi on opetusministeri **Krista Kiurun** (sd.) jääräpäisesti ajama oppivelvollisuuden laajentaminen ja muuttaminen koulupakoksi. Kiuru passittaisi koulupinnareiden vanhemmat vankilaan.

Omin käsin onneen

Keskustan puoluekokousväki kuuli Turussa ilosanoman. Puolueen pitkäaikaiset velat on maksettu pois.

Puheenjohtaja **Juha Sipilä** linjaa, että vaaleja varten ei hänen aikanaan oteta uutta velkaa. Vaaliteemansakin puolue aikoo keksiä itse.

Puoluesihteeri, teologian ylioppilas **Timo Laaninen** sanoo kyllästyneensä mainostoimistojen korskeisiin juippeihin, jotka Helsingin yöelämässä rehvastelevat, kuka kulloinkin on keksinyt jonkun puoluejohtajan suuhun sutkauksen.

Keskusta sai pakon sanelemasta säästölinjasta rohkaisevia kokemuksia sekä kunta- että EU-vaaleissa. Parhaat vaalilauseensa puolue on tähänkin asti keksinyt omasta päästä.

Erinomaisia tuloksia saavuttanut Laaninen sai Turun kokoukselta yllättävän niukan enemmistön jatkokaudelleen. Heinäsirkkoja asuu takametsissäkin.

Rattijuopot pannaan

Kansalaisaloite rattijuoppojen rangaistusten koventamiseksi sai eduskunnassa odotetun kiivasta kannatusta. **Markku Rossi** (kesk.) totesi, että kyseessä on ensimmäinen yksityisen kansalaisen oikeasti ilman organisaatioita tai järjestöjä työstämä aloite, joka etenee eduskuntakäsittelyyn.

Vesa-Matti Saarakkala (ps.) kannatti kaikessa aloitteen linjauksia. Ensikertalaiselle ajokielto, uusijat vankilaan ja rattijuopon aiheuttamat kuolemantapaukset tulkittava tapoiksi.

Pitkältä sairauslomalta palannut komisario **Markku Mäntymaa** (kok.) kertoi viranomaisena usein itkeneensä yhdessä rattijuopon uhrien omaisten kanssa. Tapon määritelmä ei silti täyty, mutta auto olisi tuomittava valtiolle.

Moni edustaja ehdotti promillerajojen kiristämistä. **Ari Jalosen** (ps.) mukaan siitä ei olisi apua, koska rattijuopot eivät noudata promillerajoja.

Kauko Tuupaisen (ps.) mielestä tepsivä keino olisi panna rattijuopon nimi ja kuva lehteen. Journalistien eettiset ohjeet kieltävät, mutta sosiaalinen media on tuomassa häpeärangaistuksen takaisin.

PEKKA ALAROTU

MT 50 VUOTTA SITTEN – TO 18.6.

MT kertoi 50 vuotta sitten juhannusjuhlien alkavan tanhuten.

Kuivuus hidastaa kasvun kehitystä

Kuivuudesta alkaa taas muodostua pulma erityisesti kevätviljojen kehitykselle. Myös juurikasvit kärsivät ankaraa vesipulaa, ja tuholaiset ovat kuivuuden ansiosta päässeet niskan päälle ja aikaansaaneet paikoin jo pahojakin tuhoja. Varsinkin juurikaskirppaa on esiintynyt runsaasti. Syysviljat ovat sitävastoin selvinneet paremmin, sillä syvemmällä sijaitsevien juuriensa ansiosta ne ovat päässeet vesivaroihin käsiksi. Myös niittonurmet ovat tällä hetkellä hyvän näköisiä, mutta laitumille kaivattaisiin kipeästi vettä uutta kasvua varten, kertoo maist. Heikki Hakkola Lounais-Suomen koeasemalta Mietoisista Maaseudun Tulevaisuudelle.

MIKKO MAKKONEN

Kilit innostuvat Atson tuoreista oksista. Taustalla ruokkimassa on Akseli.

Yrittäjäperhe on hulluna eläimiin

Käki kukkuu, kukko kiekuu ja hanhet soittelevat trumpettiaan. Lieksan Keljanvaaralla 260 metrin korkeudessa aamun sumu vasta hälvenee, kun ensimmäiset matkailijat jo marssivat eläinpihaan.

LIEKSA (MT)

Pikku Kilissä voi tarkkailla isojen ja pienten eläinten touhuja, katsella näkötornista vaaramaisemaa ainakin melkein Venäjälle saakka ja paistaa makkaraa nuotiotulella. Siellä voi myös tavata ahkeran perheen kunnostamasta vanhaa pistoaitaa. Niin meille kävi.

”Tähän mie olen niin kiinni kasvanut, etten muita vaihtoehtoja edes miettinyt”, tilan isäntä **Jarmo Leinonen** sanoo kirves kädessään.

Toisen polven 37-vuotiaalle eläintarhayrittäjälle luonto on lähellä sydäntä. Työkseen hän hoitaa eläimiä, vapaa-aikanaan hän ohjastaa ravureita ja metsästää suurpetoja.

Kahdeksan vuotta sitten hän otti sukupolvenvaihdoksessa vanhempiensa yli 20 vuotta sitten perustaman matkailutilan hoitaakseen. Samoihin aikoihin emännäksi tuli Lieksan keskustasta kotoisin oleva sosionomi, 34-vuotias **Mirva Wickstrand**.

”En pysty tällä hetkellä nimeämään lempieläintäni, koska olen hulluna niihin kaikkiin”, Wickstrand sanoo 250 eläimen tilalla.

Pariskunta ja perheen viidestä lapsesta kotona olevat kolme vanhinta poikaa hyppäävät mönkijän kyytiin ja huristelevat villisian possujen aitaukselle tuoreet haavanoksat ja sangolliset kasviksia ja leivänpaloja mukanaan.

Raidalliset metsäkarjut kirmaavat leipäpalojen kimppuun.

Lapsihulinaa

Pojista vanhimman, 10-vuotiaan **Atson**, sylistä innokkaimmat kilit pääsevät aitaa vasten hypäten napsimaan haavan lehtiä.

Aaro, 8, ja **Akseli**, 7, alkavat kisailla, kuka saa seuraavaksi ajaa mönkijällä.

”Ottakaa kivi-paperi-sakset ratkaisemaan”, isä ehdottaa.

Nuorimmaiset nelivuotias **Aada** ja vuoden vanha **Aapo** on jo aikaisin aamulla viety hoitopaikkaan, ja äiti Mirva paistanut munkit kioskikojussa.

Wickstrand suunnittelee agronomiksi opiskelua, vaikka eläintenhoidon oppii hänen mukaansa parhaiten työtä tekemällä.

”Meillä on työnjako, että mie hoidan eläinten aamuruokinnat ja tarhojen puhdistukset, Mirva vuorostaan tekee iltahommat”, Jarmo Leinonen kertoo.

Eksoottisia lajeja

Parin kilometrin kävelylenkki kiemurtelee kumpuilevassa maastossa aitausten väleissä – ja hetkittäin voi hihkaista: ”Hei, tuolla on kaneja, täällä possuja, ja mitä tuolta pilkottaakaan?”

Sehän on poro, ja niitä onkin kaksi!

Nykyisin alpakat ja laamat edustavat tarhan eksoottisimpia lajeja, mutta hauskoja ja harvinaisia ovat tiibetiläiset silkkikanat ja japanilaisten kansallislinnut chabotkin.

Joka kesä Pikku Kiliin odotetaan 10 000 kävijää. Alkukesästä toiveet ovat korkealla, varsinkin lumettoman talven jälkeen.

”Kelkkailijat eivät päässeet maastoon eivätkä siksi poikenneet meidän ateriapalvelua käyttämään”, Jarmo ja Mirva harmittelevat.

Lisätuloa hakkuista

”Tiukkaa tekee koko vuoden tulot hankkia kesäaikana. Lisätuloa saan auraamalla teitä ja tekemällä hankintahakkuita”, Leinonen selittää.

Samalla Wickstrand muistaa, että päivän työlistalla on halkojen ajo laavuille.

Pikku Kilin alueella on useita makkaranpaistopaikkoja, joihin isäntäväki huolehtii puut. Tottuneet kävijät tietävät jo ottaa evästä mukaansa ja viettävät sen mukaisesti rauhassa aikaa 11 hehtaarin tilalla.

Pihapiirin lähistölle siirrettyjä historiallisia hirsimökkejä saa vuokrata yöpymiseen.

”Kalastus on meillä suosittua tekemistä. Mahdollisuuksia on saada jopa kolmikiloisia kirjolohia, mutta yleisin koko lienee kilon kahta puolen”, Wickstrand muistuttaa.

”Perinteinen juhannuskokko sytytetään juhannuspäivänä kello 16. Silloin odotamme paljon vieraita niin läheltä kuin kaukaa.”

LIISA YLI-KETOLA

Mirva Wickstrand ja Jarmo Leinonen sekä viisilapsisen perheen esikoinen Atso lähtevät ruokkimaan eläimiä. Pihapiiri pysyy siistinä, kun isäntäparilla kulkee aina oksasakset taskussa, ja tuoreille lehdille riittää ahnaita syöjiä aitauksissa.

Ylväs emu aamukävelyllä.

Possujen kirjoa.

Pikku Kilissä nähdään monia perhetapahtumia vuoden aikana. Kilitarhassa on jo useita tarhan nimikkoeläimiä. Juhannuksen jälkeen odotellaan laaman poikimista.

Kaikki alkoi lammesta

Elämyspihan idea on muotoutunut vähitellen, kun **Jarmo Leinosen** viljelijävanhemmat alkoivat ensin kaivaa maatilansa alavimpaan kohtaan monttua saadakseen pelloille parempaa pintamultaa. Elettiin 1970-lukua.

Syntyi lampi, jota nyt on vaikea edes tekolammeksi tunnistaa.

Syvimmältä kohdaltaan se on kuusi metriä, ja vesi niin puhdasta, että kirjolohet, ravut ja uimarit viihtyvät sulassa sovussa.

”Vuonna 1990 avattiin kirjolohen ongintamahdollisuus matkailijoille. Perheet tulivat, isät kalastivat ja muu perhe kiersi maatilalla karjaa, lemmikkikoiria ja kissoja katsomassa”, Leinonen muistelee.

Vuonna 1995 karja lähti, ja navettaan muutti talveksi eksoottisempia eläimiä, kuten emuja.

Kuuluisaksi tila tuli, kun karhu kävi siellä sian kimppuun vuonna 1996. Sen jälkeen sudet ovat kahdesti päässeet lampaisiin käsiksi, mutta sittemmin pahoilta petovahingoilta on vältytty.

”Kyllä meillä on havainnot kolmesta karhusta tältäkin keväältä, mutta eivät ne ole eläimiä hätistelleet”, Leinonen kertoo.

LIISA YLI-KETOLA